ИЮЛЬ
23
1940 во
№ 99 (1243)
ДОНЫС 10 ур.

СТАВ СТРАНАЯССА ПРОЛЕТАРИЙЯС, ӦТУВТЧӦЙ!

КОМИ КОМСОМОЛЕЦ

ГАЗЕТ ЛЭДЗӦНЫ
ВЛКСМ
КОМИ ОБКОМ
ДА СЫКТЫВКАРСА
ГОРКОМ

Тӧждысьӧмӧн быдтыны актив

Ленинско - Сталинскӧй комсомол требуйтӧ быд комсомолецсянь аслас организация уджын активнӧя участвуйтӧм. ВЛКСМ ЦК XI пленум решениеяслӧн ыджыд тӧдчанлуныс сыын и эм, мый сійӧ индіс став комсомолецъясӧс активнӧй уджӧ кыскан туйяс.

Ӧнiӧдз уна комсомолец вӧлі активнӧй уджысь бокын. Комсомольскӧй веськӧдлысьяс став надея вӧлі пуктӧны платнӧй работникъяс вылӧ. Райкомъясса платнӧй аппарат старайтчис любӧй удж вӧчны аслас вынӧн, паськыд актив кыскытӧг и, гӧгӧрвоана, пӧшти пыр найӧс суліс неудача.

Руководящӧй комсомольскӧй аппарат лои чинтӧма. Тайӧ абу сьӧкыд делӧ. Ёна сьӧкыдджык регыдӧн да решительнӧя содтыны активлысь лыд, кыскыны активнӧй уджӧ уна выль комсомолецӧс. Комсомольскӧй удж перестроитӧмлӧн существоыс сыын и эм, мый колӧ кыскыны уджӧ паськыд самодеятельнӧй актив.

Став комсомольскӧй уджлӧн подъём вермас лоны сӧмын сэки, кор комсомол райкомъяс, первичнӧй комсомольскӧй организацияяс кутасны тӧждысьӧмӧн, кужӧмӧн, терпеливӧя быдтыны актив.

Тыдалӧ тайӧс абу на гӧгӧрвоймаӧсь Сыктыв райкомолса веськӧдлысьяс. Со найӧ выдвинитӧмаӧсь пропаганда да агитация кузя комиссияса председательӧн Н. Ситкарев ёртӧс. Сійӧ жӧ Ситкаревӧс выдвигайтӧны и райкомса секретарӧс вежысьӧн, сійӧ жӧ леспромхозын ВЛКСМ ЦК-лӧн комсорг, сійӧ жӧ комсомольскӧй комитетса секретарь, райкомол бюроса член. Тыдалӧ, райкомолса веськӧдлысьяс зэв омӧля тӧдӧны ассыныс комсомолецъяснысӧ, кор ӧти морт вылӧ втӧмаӧсь та мында удж, либӧ оз лысьтны доверяйтны томджык комсомолецъяслы, кодъяслӧн ичӧтджык арлыдыс да стажыс.

Тайӧс жӧ петкӧдлӧ и комиссияяслӧн состав. Комиссияясӧ йӧзӧс бӧрйӧмаӧсь чинъяс да стаж вылӧ видзӧдӧмӧн. Наын зэв этша том активист. Зэв этшаӧн нывъяс.

Абу ӧмӧй гӧгӧрвоана, мый комиссияяс оз позь составляйтны почетнӧй членъясысь. Сӧмын работоспособнӧй, энергичнӧй активистъясысь котыртӧм комиссия вермас обеспечитны уджлысь успех.

Ӧткымын райкомъяссa веськӧдлысьяс пыр на кӧсйӧны уджавны важ методъясӧн, пыр на эскӧны сӧмын платнӧй работникъяс вын вылӧ. Со Удораын ӧнiӧдз на умудряйтчӧны видзны секретарлысь платнӧй заместительӧс, а сэк жӧ этша мый вӧчӧны выль актив регыдӧн да решительнӧя уджӧ кыскӧм кузя.

Перестройка нуӧдӧмын райкомолъяс пырна нюжмасьӧны. Ӧткымынлаын комиссияяс заводитісны уджавны, но сійӧ сӧмын на медводдза воськовъяс. Оз позь нюжмасьны. Колӧны комиссияяс, внештатнӧй инструкторъяс. Колӧ, медым комиссияясса быд член, быд внештатнӧй инструктор котыртіс ас гӧгӧрыс активистъяслысь группа вит-дас-дасвит мортыс. Сӧмын тайӧ условие дырйи найӧ вермасны кокниа, успешнӧя справитчыны райком заданиеясӧн.

Перестройка должен шымыртны комсомольскӧй организациялысь став звено, да должен тыдавны практическӧй уджын.

Тайӧ лунъясӧ мунасны комсомольскӧй активлӧн собранияс районъясын, Сыктывкарын. Тайӧ активъяс вылын колӧ нин петкӧдлыны перестройка нуӧдӧмлысь опыт, медым вӧчны сійӧс став организацияяс достояниеӧн. Комсомол райкомъяслӧн мог—вӧчны тайӧ собранияссӧ содержательнӧйӧн, нуӧдны делӧвӧя, вылын идейнӧй уровень вылын, обеспечитны активлысь медся паськыд участвуйтӧм.

Комсомольскӧй активъяс долженӧсь потребуйтны комсомольскӧй веськӧдлысьяссянь перестройка боевӧя, большевистскӧя нуӧдӧм.

Сентябрь 1 лунсянь заводитчасны комсомольскӧй руководящӧй органъяс бӧрйӧм. Тайӧ бӧрйысьӧмъяс выдвинитасны комсомольскӧй руководствоӧ уна дас выль, практическӧй уджын пröверитӧм том активистъясӧс.

Коми республикаса комсомольскӧй организацияяс ВЛКСМ ЦК XI пленумлысь решениеяс олӧмӧ пӧртӧмӧн, бӧрйысьӧмъяс боевӧя нуӧдӧмӧн овмӧдчасны нӧшта на полнокровнӧй, пуан олӧмӧн. Тайӧ обеспечитас комсомольскӧй организацияяслы выль успехъяс налӧн государственнӧй деятельностьын.

Июль 24 лунӧ—Сыктывкарса комсомольскӧй активлӧн собрание

Июль 24 лунӧ 7 час рытсянь Культура да шойччан паркса летней театрын лоӧ Сыктывкарскӧй комсомольскӧй организацияса активлӧн собрание.

Сёрнитанторъяс:
ВЛКСМ ЦК XI пленум решениеяс йылысь.
Пырны пригласительнӧй билетъяс серти.

ВЛКСМ горком.

ЛАТВИЯЫН ГОСУДАРСТВЕННӦЙ ВЛАСТЬ ЙЫЛЫСЬ ЛАТВИЙСКӦЙ СЕЙМЛӦН ДЕКЛАРАЦИЯ

1940 вося июль 21 лунӧ Латвияса сейм заседание вылын ӧтсӧгласӧн вынсьӧдӧма Латвияын государственнӧй власть йылысь декларация. Латвияса свободнӧй трудовӧй народлысь воля выражайтӧмӧн, сейм провозгласитіс Латвия став территория вылын сӧветскӧй власть установитӧм. Латвия объявляйтсьӧ Сӧветскӧй Социалистическӧй Республикаӧн.

Декларацияын висьтавсьӧ: „Латвияса став свободнӧй трудовӧй народлысь воля выражайтӧмӧн, ми торжественнӧя провозглашайтам Латвия став территория вылын Сӧветскӧй власть лӧсьӧдӧм. Латвия объявляйтсьӧ Сӧветскӧй Социалистическӧй Республикаӧн. Ӧнiсянь став власть Латвийскӧй Сӧветскӧй Социалистическӧй Республикаын принадлежитӧ карса да сиктса уджалысь йӧзлы Уджалысь йӧз Депутатъясслӧн Сӧветъяс лицоын.

Сейм чорыда уверен, мый Латвияса став население сплотитчас сӧветскӧй власть гӧгӧр народнӧй делӧ полнӧй победа вылӧ, властьяслӧн, сылӧн овмӧс да культура, миян народлӧн свобода да шуд дзоридзалӧм вылӧ.

Мед олас Латвийскӧй Сӧветскӧй Социалистическӧй Республика!

Мед оласны Уджалысь йӧз Депутатъяслӧн Сӧветъяс!

Мед олас Сӧветскӧй Социалистическӧй Республикаяслӧн Союз—став мирса уджалысь йӧзлӧн отечество!“

ЛАТВИЯЛӦН СССР СОСТАВӦ ПЫРӦМ ЙЫЛЫСЬ ЛАТВИЙСКӦЙ СЕЙМЛӦН ДЕКЛАРАЦИЯ

Ӧтсӧгласӧн примитӧма 1940 во июль 21 лунся заседание вылын

РИГА, 21. (ТАСС). Латвийскӧй сейм ӧтсӧгласӧн примитіс декларация Латвияӧн Сӧветскӧй Социалистическӧй Республикаяс Союз составӧ пырӧм йылысь. Декларацияын висьтавсьӧ:

„Уна вояс чӧж латвийскӧй народ ойзіс эксплоататоръяс гнёт улын, подвергайтсьыліс грабежӧ да порабощениеӧ, обрекайтсьыліс корысялӧм да вымирание вылӧ. Латвийскӧй рабочӧйясӧс да уджалысь интеллигенцияӧс вӧлі обрекитӧма уджтомалӧм вылӧ да тшыглы кулӧм вылӧ. Латвийскӧй крестьяна пӧшти ставныс страдайтісны безземельеысь да малоземельеысь, сідз кыдз став муыс, неыджыд тӧдчытӧм юкӧн кындзи, вӧлі мырддьӧма сьӧд да руд баронъясӧн да мукӧд гырысь земельнӧй собственникъясӧн. Быд воӧн Латвия пыр ёнджыка да ёнджыка разоряйтчис. Сылӧн овмӧсыс разрушайтчис да гибнитісны производительнӧй вынъяс. Населениелӧн содӧм пыр ичӧтмис. Национальнӧй доход пыр ёнджыка уси, национальнӧй долг пыр ёнджыка содіс.

Такӧд тшӧтш пыр ёнджыка быдмис Латвиялы гибельнӧй сылӧн экономическӧй да политическӧй зависимость империалистическӧй хищникъясысь, иностраннӧй капиталистъясысь да банкиръясысь. Аслас антинароднӧй политикаӧн важ плутократическӧй правительство вайӧдіс Латвияӧс гибель край вылӧ. Латвияса власть бердын водзын сулалысь реакционнӧй кликалӧн преступнӧй, предательскӧй политика вӧсна угрожайтіс опасность лоны империалистъяслӧн добычаӧн. Латвияса вӧвлӧм правительяслӧн преступнӧй клика искусственнӧй мераясӧн пытайтчыліс потшны латвийскӧй народӧс СССРса народъясысь, пытайтчыліс быдногӧн мешайтны миян да сӧветскӧй народъяслӧн сближениелы, мешайтны миян дружбалы, да миян великӧй сосед непобедимӧй Сӧветскӧй Социалистическӧй Республикаяс Союзкӧд прочнӧй да нерушимӧй Союзлы.

Важ правительство зілис орӧдны взаимопомощь йылысь договор, кодӧс вӧлі заключитӧма Латвияӧн СССР-кӧд 1939 вося октябрь 5 лунӧ. Важ правительство вероломнӧя нарушитіс тайӧ договорсӧ, миянлысь страна война да гибель туй вылӧ тойлӧмӧн. Народъяслӧн дружба пыдди реакционнӧй клика, коді сулалiс водзын миян государствоын власть бердын, быдногӧн паськӧдіс да провоцируйтіс национальнӧй розньда человеконенавистническӧй шовинизм.

Ӧні, кор латвийскӧй народ свергнитіс важ режим, гнётлысь да бесправиелысь режим, да петіс выль олӧмлӧн, выль государственнӧй да общественнӧй строительстволӧн паськыд да югыд туй вылӧ, воис великӧй историческӧй час, кор должен лоны окончательнӧя да нэм кежлӧ чышкӧма став преградаяс Латвия да СССР костын, кор должен лоны законодательнӧя закрепитӧма Латвийскӧй Республикалӧн Сӧветскӧй Социалистическӧй Республикаяс Союзкӧд прочнӧй союз да дружба. Латвияса сейм, коді чукӧртчис ӧні, уверен, мый сӧмын Сӧветскӧй Социалистическӧй Республикаяс Союз составӧ пырӧм обеспечивайтӧ миян государстволысь подлиннӧй суверинитет, миян промышленностьлысь, видзму овмӧслысь, миян национальнӧй культуралысь подлиннӧй дзоридзалӧм, латвийскӧй народ материальнӧй да культурнӧй благосостояниелысь дзирдалана да вынйӧра подъём, миян радейтана рӧдиналысь вынйӧра развитие да дзоридзалӧм.

Миян народ йитчӧма Сӧветскӧй Социалистическӧй Республикаяс Союзса братскӧй народкӧд прочнӧй узаясӧн уна да уна воясся революционнӧй тышӧн царизмкӧд, капиталистъяскӧд да помещикъяскӧд, кодъяс угнетайтісны роч да латвийскӧй рабочӧйясӧс да крестьянаӧс.

Воис час тайӧ узаяссӧ закрепитны нэм кежлӧ. Латвийскӧй народ, социализм странаса шуда народъяслӧн братскӧй великӧй семьяӧ пырӧмӧн, паськӧдас ассыс став озыр творческӧй вынъяс да ӧтлаын Сӧветскӧй Союзса уджалысь йӧзкӧд мунас водзӧ выль олӧм стрӧитан туй кузя. Сӧмын Сӧветскӧй Социалистическӧй Республикаяс Союз составын латвийскӧй народ вермас лечитны ранаяс, кодӧс сетӧма сылы порабощениелӧн кузь воясӧн. Сӧмын аслас великӧй друг Сӧветскӧй Союз отсӧгӧн да кыдз Сӧветскӧй Республикаясса братскӧй семьяын равноправнӧй член, латвийскӧй народ вермас кыпӧдны ассыс овмӧссӧ, развивайтны ассыс национальнӧй культура, обеспечитны национальнӧй равноправие, обеспечитны Латвияса уджалысь йӧзлы мир, нянь да подлиннӧй свобода.

Латвийскӧй народӧн ӧтсӧгласӧн выразитӧм воляысь петӧмӧн, сейм постановляйтӧ:

Корам Сӧветскӧй Социалистическӧй Республикаяс Союзса Верховнӧй Сӧветӧс примитны Латвийскӧй Сӧветскӧй Социалистическӧй Республикаӧс Сӧветскӧй Союз составӧ союзнӧй республика качествоын сійӧ жӧ подувъяс вылын, кодъяс вылын пырӧны Сӧветскӧй Союзӧ Украинскӧй Сӧветскӧй Социалистическӧй Республика, Белорусскӧй Сӧветскӧй Социалистическӧй Республика да мукӧд союзнӧй сӧветскӧй социалистическӧй республикаяс.

Мед олас Сӧветскӧй Латвия! Мед олас великӧй Сӧветскӧй Социалистическӧй Республикаяслӧн Союз!“

Запаньса комсомолецъяс

Чугаевлӧн 17 марта комсомольско-молодёжнӧй бригада Максаковскӧй запаньӧ воис май тӧлысьын.

Омӧля встретитіс тайӧ бригадасӧ запаньса комсомольскӧй организация. Организацияса секретарь Спиридонов ёрт эз чувствуйт асьсӧ комсомольскӧй веськӧдлысьӧн. Сійӧ прӧстӧ эз уджав. Выль комсомолецъясӧс эз босьт весиг учет вылӧ. Бригадир Чугаев сідзжӧ эз сьӧлӧмсянь босьтчы уджӧ. Сійӧ бригада уджӧн веськӧдлӧм пыдди кутіс предъявляйтны запаньса веськӧдлысьяслы рваческӧй требованиеяс, а сэсся недыр олӧм бӧрын пышйис удж вылысь.

Бригада киссис. Йӧз сэтысь разалісны.

Сэки бригада вылысь котыртӧмӧ босьтчис том комсомолец Нечаев ёрт. Сійӧ решитіс кӧть мый, а котыртны крепыд бригада, коді эськӧ кутіс петкӧдлыны уджын пример мукӧдлы.

Уна сьӧкыдлунӧд лоис панидасьлыны сылы. Бригадаса членъяс пӧвсын вӧліны недовольствуйтчысьяс, эз вӧв колана отсӧг, поддержка некодсянь.

Бригада пыр уджаліс разнӧй удж вылын. Вӧліны первой кадас сӧмын витӧн. Найӧ катайтісны берегысь косьмӧм вӧр, вӧчисны опорнӧй плитаяс. Уджалісны сьӧлӧмсянь. Нормаяс тыртісны пыр содтӧдӧн.

Бригада кутіс пӧльзуйтчыны авторитетӧн. Бӧр кутісны сэтчӧ локны найӧ, кодъяс пышйылісны Чугаев бригадаысь. Ӧні бригадаын 9 морт.

Июль 6 лунӧ запаньса администрация сетіс бригадалы кывкутана задание: сувтӧдны Кӧджпомса запань. Нёль час асылӧ петіс бригада удж вылӧ. Лунӧр кежлӧ запань вӧлі сувтӧдӧма. Мӧд лунас бригада бара катайтӧ берегысь косьмӧм вӧр. Бригада норма тыртӧ 200 прӧчент вылӧ.

Нечаев ёрт бригадалӧн примерыс воодушевитіс и мукӧд рабочӧйясӧс. Бура кутісны уджавны мукӧд комсомолецъяс. Комсомолец Пестерников ёрт ӧні лунся нормаяссӧ тыртӧ 150-250 прӧчент вылӧ.

Бура кутісны уджавны и Максакова, Лютоев да Мишарина ёртъяслӧн бригадаяс. Удж производительность налӧн содӧ лунысь-лун.

Ӧні Нечаев ёртлысь бригада сувтӧдісны медся сьӧкыд участок вылӧ—молепровод дорӧ. И тані бригада лунся нормаяс тыртӧ 140-150 прӧчент вылӧ.

Омӧль сійӧ, мый комсомольскӧй организация запаньын уджалӧ омӧля. Комсомольскӧй организация оз являйтчы сійӧ вынӧн, коді ӧтувтӧ став комсомолецъясӧс да томйӧзӧс, коді сетӧ налы отсӧг производство вылын успехъяс щедӧдӧмын.

Запаньса комсомольскӧй организациялы колӧ сетны отсӧг.

С. ТЕРЮКОВ.

ИЧӦТ ВИЗИН ЮЫН ПОМАЛӦМА КЫЛӦДЧӦМ

Ичӧт Визин юын кылӧдчӧм помалӧма. Лои освоитӧма 54 сюрс кубометр вӧр. Тайӧ уджын ыджыд роль ворсісны запаньын уджалысь комсомолецъяс да томйӧз.

Гобанов ёртлӧн 12 морта комсомольско-молодёжнӧй бригада кылӧдчан уджъяс вылын уджаліс юяс восьӧмсянь да медбӧръя кер пуръялӧмӧдз и организованностьын, удж производительность кыпӧдӧмын пыр петкӧдліс пример. Уджалысьяс пӧвсын лыддисны гораа газетъяс, нуӧдісны беседаяс.

Сідзжӧ запаньын бура уджаліс райцентрысь мӧдӧдлӧм комсомольско-молодёжнӧй бригада. Найӧ шойччывтӧг уджавлісны суткиӧн, медым регыдджык эштӧдны пуръясьӧм. П. Дикоева да мукӧд ёртъяс лунся нормаяс тыртісны 250-300 прӧчент вылӧ.

Н. СИТКАРЕВ.

Видзъяс вылын уджалӧ 437 комсомолец

ШОЙНАТЫ, 20. (ТЕЛЕФОН ПЫР). Районын турун идралӧм разгарын. Колхозъяс костын да бригадаясын паськалӧ социалистическӧй ордйысьӧм.

„Победа“ колхозса видзъяс вылын (Богородск) 18 лун нин уджалӧны вит комсомолец—Андрей Габов, Глафира Габова да мукӧд. Найӧ ставныс ытшкӧм, куртӧм да зорӧдъяс чӧвтӧм кузя лунся нормаяснысӧ тыртӧны 170-250 прӧчент вылӧ. Сідзжӧ найӧ бригадаясын нуӧдӧны газетъяс гораа лыддьӧм, беседаяс. Тайӧ сетіс нин бур результатъяс. Бригада, кӧні уджалӧны найӧ, турун идралан план выполнитіс нин 50 прӧчент вылӧ.

Успешнӧя нуӧдӧ турун пуктӧм „Гӧрд керӧс“ (Керӧс) колхозса Панюков ёртлӧн бригада. Сійӧ пуктіс нин 190 га, план—380 гектар.

СНИМОК ВЫЛЫН: Алексей Москотильников — стахановец-пуръясьысь. Лунся нормаяс ручнӧй сплотка вылын тыртӧ 200—300 прӧчент вылӧ (Зӧвсьӧртса запань).

СНИМОК ВЫЛЫН: Комсомольскӧй бригадаса бригадир Василий Оплеснин. Бригада пыр содтӧдӧн тыртӧ лунся нормаяс.

Физкультурниклӧн ставсоюзса лун Сыктывкарын

Кар асывсянь пасьтасис праздничнӧя. Краснӧй площадь вылӧ стройнӧй колоннаясӧн кутісны воавны физкультурнӧй обществоясса командаяс. Со четкӧй шагъясӧн локтӧны „Динамо“, „Молния“, „Медик“, обществоясса физкультурникъяс. Музыка ворсӧ физкультурнӧй марш.

11 час лун кежлӧ Краснӧй площадь вылӧ чукӧртчисны сюрс сайӧ физкультурник да уджалысь йӧзӧс. Митинг восьтӧ Горсоветса председатель Ранинин ёрт.

Физкультурникъясӧс, карса уджалысь йӧзӧс карса партийнӧй да комсомольскӧй организацияяс нимсянь чолӧмалӧны ВКП(б) горкомса секретарь Елькина да ВЛКСМ горкомса секретарь Смолев ёртъяс.

Заводитчӧ показательнӧй часть. „Динамо“ обществоса физкультурникъяс искуснӧя петкӧдлӧны фигурнӧй маршировка да вольнӧй движениеяс. Найӧ жӧ вӧчӧны пирамидаяс.

Препятствиеяслысь полоса босьтӧмын торъя ловкость да мастерство демонстрируйтӧны Оплеснин, В. Ратиев, И. Паршуков да Калинин (Осоавиахим) ёртъяс.

Мотоциклистъяс Парилов, Туркин да Мельников ёртъяс демонстрируйтісны мотоцикл вылын фигурнӧй езда.

Та бӧрын заводитчӧ шведскӧй эстафета, кӧні участие примитісны „Динамо“, „Медик“, „Молния“ да мукӧд обществоясса физкультурникъяс.

12 час лун бӧрын праздник Краснӧй площадь вылысь вуджӧ карса стадион вылӧ—видзӧдны футбольнӧй встреча „Лесосплав“ да „Динамо“ обществоясса командаяслысь.

И сёр войӧдз празднуйтӧм муніс Киров нима культура да шойччан паркын. Физкультурникъяс, карса мукӧд томйӧз ыджыд интересӧн видзӧдісны шахматнӧй турнир, художественнӧй бригадалысь выступление да физкультурниклӧн лун йылысь кывзісны доклад.

Печора вылын

Кой юса генеральнӧй запаньын уджалӧны 29 комсомолец. Уджын пример петкӧдлӧ пуръясян уджъяс вылын Петр Поликарпович Рочев ёртлӧн комсомольскӧй бригада. Лунся нормаяссӧ тайӧ бригадаыс тыртӧ 120-125 прӧчент вылӧ. Бура уджалӧны комсомолецъяс Константин Рочев, Алексей Дуркин, Николай Терентьев да мукӧдъяс. Лунся нормаяс содтӧдӧн тыртӧ Михаил Аретсовлӧн бригада. Иван Поповӧс комсомол радъясӧ примитӧма ӧні на. Сылӧн 12 морта комсомольскӧй бригада уджалӧ пуръясян уджъяс вылын.

Примернӧя уджалӧны реквизит гӧтӧвитӧмын комсомолкаяс Анна Канева, Параскева Туркина, Настя Чупрова, Густя Терентьева.

Комсомолецъяс да несоюзнӧй томйӧз пӧвсын котыртӧма массово-разъяснительнӧй удж. Уджалӧны обороннӧй кружокъяс—ПВХО да ГСО. Кружокъясын велӧдчӧны уна призывникъяс. Регулярнӧя петӧ стеннӧй газет. Тшӧкыда овлӧны обороннӧй да мукӧд темаяс вылӧ беседаяс да докладъяс.

Производственнӧй уджын ёна мешайтӧны сійӧ тырмытӧмторъясыс, кодъяс эмӧсь запаньын. Оз тырмы реквизит. Запаньса начальник Куратов омӧля тӧждысьӧ реквизит аскадӧ гӧтӧвитӧм йылысь. Та вӧсна овлӧны и уджын гырысь простойяс. Талун кежлӧ запаньын чукӧрмис 12.000 кубометр саяс буксируйтӧм вӧр. Усаса, сплавкантора оз тӧждысь тайӧ вӧрсӧ аскадӧ нуӧм вӧсна. Ӧні запаньас тайӧ буксируйтӧм вӧрыс сӧмын занимайтӧ места да мешайтӧ водзӧ паськӧдны удж производительность.

Ф. ЕЛФИМОВ,
Изьва вӧрпромхозын ВЛКСМ ЦК-лӧн комсорг.

КОМИССИЯЯС КУТЧЫСИСНЫ УДЖӦ

ШОЙНАТЫ, 22. (Телефон пыр). Некымын лун сайын комсомол райком бердӧ котыртӧма нёль постояннӧй комиссия. Босьтчисны уджӧ военно-физкультурнӧй да культурно-массовӧй удж кузя комиссияяс. Первояс председательыс Раиса Коткова ёрт, мӧдас Бобков ёрт.

Военно-физкультурнӧй удж кузя комиссия нуӧдіс физкультурник лун кежлӧ лӧсьӧдчӧм да июль 21 лунӧ тайӧ праздник вылас примитісны участие 30 физкультурник.

Культурно-массовӧй удж кузя комиссия босьтчис уджӧ колхозъясын краснӧй уголокъяс котыртӧмсянь. Лоис нин котыртӧма краснӧй уголок „Выль олӧм“ (Нёбдін) колхозын.

Д. ОСИПОВ.

Решение вылӧ решение

—Гашкӧ тэныд „гӧрд ӧш“ мойдны да? Мойда?

— Мойд!

— Тэ шуан—мойд, ме шуа мойд, кытчӧдз нӧ ми тадзи воам. Мойдны тэн „гӧрд ӧш“?

Тадзи позьӧ нуӧдны помтӧг.

Тайӧ мойд, а вот Ухтаса райкомолын ӧти делӧ дзик жӧ тайӧ мойдкодь.

Корисны райком бюро заседание вылӧ Усть-Ухта территориальнӧй комсомольской организацияысь комитетса секретарь Митюнин ёртӧс, кывзісны сылысь отчет, вӧчисны решение.

Колис недыр кад. Райкомолса веськӧдлысьяс решитісны проверитны, кыдзи жӧ бюролӧн решение олӧмӧ пӧртсьӧ.

СНИМОК ВЫЛЫН: А. Мингалев— стахановец - пуръясьысь. Лунся нормаяс тыртӧ 200—300 прӧчент вылӧ (Зӧвсьӧрт запань)

Корисны бара Митюнинӧс, кывзісны сылысь информация да вӧчисны решение:

„Индыны Митюнин ёртлы, мый ВЛКСМ райком бюролысь решениеяс абу вайӧдӧма быд комсомолецӧдз, мый вӧсна имеитчӧны дисциплина нарушитан случайяс (Распутинлӧн юӧм). Потребуйтны бюролысь постановление олӧмӧ пӧртӧм да став комсомолецъясӧн, воспитательнӧй удж бурмӧдӧм подув вылын, дисциплина бурмӧдӧм, тӧлысь мысти кывзыны Митюнин ёртӧс нӧшта ӧтчыд воддза бюролысь постановление олӧмӧ пӧртӧм йылысь.

ВЛКСМ райкомса секретарь.

Сивков.“

Тайӧ вӧлі июль 10 лунӧ. Август 10 лунӧ Митюнин бара воас райкомол бюроӧ заседание вылӧ, информируйтас, вӧчасны решение „потребуйтны воддза постановление олӧмӧ пӧртӧм“. Гашкӧ бара содтасны: „кывзыны нӧшта ӧтчыд“.

А кӧн нӧ помыс? Мый пӧльзаыс тайӧ кывзӧмысь, „постановилиысь“ Усть-Ухта территориальнӧй комсомольскӧй организациялы? Абу ӧмӧй бурджык вӧчны решенне да отсавны сійӧс пӧртны олӧмӧ практическӧя, а не нӧшта выль решение вӧчӧмӧн.

Тырмас нин надейтчыны „чудо-бумага“ вылӧ, коді ставсӧ ачыс вӧчӧ. Сэтшӧм бумага абу.

ВЕЛИКӦЙ РОЧ ПОЛКОВОДЕЦ КУТУЗОВ

1812 вося войнаын Наполеонлӧн величайшӧй военнӧй гений паныдасис роч народлӧн великӧй полководец Кутузовлӧн военнӧй искусствокӧд. Роч армия, кодӧн веськӧдліс Кутузов, дзикӧдз жугӧдіс тайӧ войнаын Наполеонлысь армиясӧ, коді таӧдз эз тӧдлы поражение, да вӧтліс сылысь колясъяссӧ Россия пределъясысь.

Кор Наполеон, Москваӧ пырӧм бӧрын 20 лун мысти, гӧгӧрвоис, мый сылысь картісӧ виӧма, ыстіс Кутузов ордӧ ассыс генерал-адъютант Лористонӧс мир йылысь предложениеӧн. Кутузов аслас став штаб присутствуйтіг дырйи Лористонлӧн заносчивӧй домогательствояс вылӧ заявитіс:

„Сӧгласитчыны мир вылӧ. И кодлы? Рочъяслы? И кӧні? Россияын? Оз, некор татшӧмыс оз ло! Уверяйта ставнытӧ торжественнӧя: кызь во менам отечество пределъясын верма нуӧдны война быдса светкӧд и, медбӧрын, заставита ставнытӧ мӧвпавны Россия йылысь сідзи, кутшӧм сійӧ эм збыльысьсӧ“.

* * *

Михаил Илларионович Кутузов, военнӧй инженерлӧн пи, заводитіс ассыс военнӧй карьера 16 арӧсянь, артиллерийскӧй инженернӧй школаӧ пырӧмӧн, кодӧс помаліс 1761 воын, кытчӧ и вӧлі кольӧма преподавательӧн. 1762 воын Кутузовӧс, коді свободнӧя владейтіс нёль иностраннӧй кылӧн, вӧлі назначитӧма Ревельын генерал-губернаторлы адъютантӧн, кытысь, аслас корӧм серти, вӧлі вуджӧдӧма действующӧй армияӧ Польшаӧ. Тані сійӧ и получитіс первой боевӧй крещение.

Первой турецкӧй война дырйи (1769—1772 вояс) Кутузов вӧлі Румянцев армияын. Рябой Могила, Ларга да Кагула дінын бойясын отличитчӧмысь сійӧс вуджӧдӧны капитанысь (чин пыр) премьер-майорӧ, а 1771 воын—полковникӧ. Служба кузя татшӧм ӧдйӧ быдмӧмыс вӧлі исключительнӧй военнӧй дарованиелӧн да храбростьлӧн результатӧн.

Румянцев адрес кузя неосторожнӧй шуткаысь Кутузовӧс вӧлі вуджӧдӧма дунайскӧй армияысь крымскӧйӧ. Крымӧ воӧм бӧрын Кутузовӧс назначайтӧны отрядӧ, коді 1774 воын получитіс задание босьтны противникӧн укрепитӧм сикт Шумы (Судак да Ялта костын, Алуштасянь нылын).

Бойлӧн решительнӧй моментӧ сійӧ киын знамяӧн аслас частькӧд шыбытчис штурм вылӧ, первойӧн пырис Шумыӧ, вӧтліс противникӧс, да сійӧс преследуйтӧмӧн, сьӧкыда ранитчис. Кутузовӧс лечитчыны ыстӧны загранициаӧ. Лечмӧм бӧрын, сійӧ упорнӧя велӧдӧ Пруссияын да Австрияын военнӧй делӧ сувтӧдӧм.

Россияӧ воӧм бӧрын Кутузовӧс назначайтӧны Крымӧ Суворовлы отсасьысьӧн. Тані первойысь бура тӧдмасисны тайӧ кык знаменитӧй мортыс.

Мӧд турецкӧй война заводитчигӧн, 1787 воын, Кутузов дивизияӧн видзис граница Буг ю пӧлӧн. Водзӧ кутузовскӧй дивизия пырис Потемкин армияӧ, коді осаждайтіс Очаков. Очаков дінын Кутузовӧс вӧлі мӧдысь сьӧкыда ранитӧма. 1789 воын сійӧ командуйтӧ корпусӧн, коді успешнӧя сражайтчис Аккерман да Бендер крепостьяс босьтігӧн.

1790 воын Кутузов участвуйтӧ Измаил, сійӧ кадын медся ӧн турецкӧй крепость, штурмуйтӧмын. Крепостьса комендант Махмет-паша шуліс, мый Измаил сетӧм дорысь регыдджык енэжыс усяс му вылӧ да Дунай мӧдас визувтны мӧдарӧ. И весиг ачыс Суворов шуліс: „Сэтшӧм штурм вылӧ, кыдз измаильскӧй, позьӧ рискнитны сӧмын ӧтчыд олӧмын.“ Тайӧ штурмын, 6-ӧд колоннаӧн командуйтӧмӧн, Кутузов атакуйтіс медся ӧн бастион Киликийскӧй воротаяс дінын ураганнӧй артиллерийскӧй да ружейнӧй би улын. Пӧшти став команднӧй составсӧ воштӧмӧн, колонна лэччис ровӧ. Став сылӧн зільӧмъяс босьтны вал помасисны неудачаӧн. Кутузов ыстӧ Суворовлы подкрепление йылысь корӧм да получайтӧ ӧтвет: „Талунся 12 чассянь назначайта тіянӧс Измаилса комендантӧн. Суворов“. Кор Суворовлысь бӧрынас юалісны, мый означайтіс сылӧн ӧтветыс, Суворов висьталіс:

— Ниӧм! Кутузов тӧдӧ Суворовӧс, а Суворов тӧдӧ Кутузовӧс. Эг кӧ босьтӧй Измаил, Суворов куліс эськӧ сійӧ стенъяс улын и Кутузов сідзжӧ...

И збыль, Кутузов гӧгӧрвоис суворовскӧй кывъяслысь тӧдчанлунсӧ да кужис аддзыны способ воодушевитны мудзӧм боецъясӧс. Сійӧ ачыс сувтӧ колонна колясъяс юрын да шыбытчӧ бастион вал вылӧ. Сы бӧрся тшӧтш шыбытчисны салдатъяс да овладейтісны бастионӧн. Успех используйтӧмӧн, Кутузов сувтлытӧг, пырӧ карӧ, сійӧ колонна бӧрся мӧддӧдчис соседней колонна. Рукопашнӧй бой бӧрын Измаил вӧлі босьтӧма. Суворов Измаил босьтӧм йылысь донесениеын гижис: „Генерал Кутузов сетіс воинскӧй искусстволысь да аслас личнӧй храбростьлысь выль опытъяс. Сійӧ муніс менам шуйга фланг вылын, но вӧлі менам веськыд киӧн“.

* * *

1805 воын Россия пырис Англиякӧд да Австриякӧд коалицияӧ Наполеонлы паныд. Роч армияӧс вӧлі мӧддӧдӧма Баварияӧ австриецъяскӧд ӧтлаын действуйтӧм могысь. Роч армия юрын сулаліс Кутузов, коді первойысь тайӧ кампаниеын панысдасис Наполеонкӧд.

Оперативнӧй отношениеын Кутузов вӧлі подчинен австриецъяслӧн верховнӧй командованиелы. Кор роч армия частькӧд сійӧ воис Баварияӧ, австрийскӧй император, ассыс войска, кодъясӧс вӧлі кытшалӧма Наполеон Ульма дінын, спаситны зільӧмӧн, сетӧ Кутузовлы распоряжение мунны выручка вылӧ. Обстановка, вынъяслысь соотношение, код Ульма дінӧдз расстояние да аслас вынъяслысь незаконченнӧй сосредоточение донъялӧмӧн, Кутузов принимайтӧ решение вешйыны. Быд воськовын кутны Наполеонӧс австриецъяслӧн предложение вылӧ роч полководец ӧтвечайтӧ: „Мем кӧ оспаривайтны неприятельлысь быд воськов, ме должен лоа выдерживайтны нападениеяс, а кор войскалӧн юкӧн пырӧ делӧӧ, лолӧ коланлун подкрепляйтны найӧс, мый вӧсна вермас пансьыны ыджыд сражение и лоас неудача“. Тайӧ ӧтветын Кутузов петкӧдліс и ассыс особенность кыдз полководецлысь да военнӧй делӧлысь существо ныдіа гӧгӧрвоӧм.

1811 воын Кутузов—турецкӧй фронтса главнокомандующӧй. Обстановкаыс, кодӧс сійӧ суис фронт вылын, вӧлі ёна сьӧкыд. Кутузов распоряжениеын колис 46 сюрсысь не унджык боец, кодъясӧс вӧлі разӧдӧма уна сё километр пасьта Виддинсянь Дунайӧдз. Турокъяслӧн жӧ вӧлі 70 сюрс. Кутузов принимайтӧ зэв смелӧй, ыджыд полководецлы достойнӧй решение—кыскыны центрлань унджык вынсӧ, став линия вылын сӧмын наблюдение кольӧмӧн, да, оборонительнӧй действиеясӧ придерживайтчӧмӧн, заманитны турокъясӧс да жугӧдны найӧс. Действие местаӧн бӧрйыссьӧ Рущук, код районӧ чукӧртсьӧ войска да располагайтчӧны сідзи, медым колана кадӧ кык-куим лунӧн Рущук дінӧ вӧлі чукӧртӧма пехота 38 батальонысь, конница 51 эскадронысь да 4 казачьей полкысь не этшаджык. Войска чукӧртӧм помалӧмӧн, Кутузов зэв искуснӧй действиеясӧн вселяйтӧ турокъяслы убеждение Рущук дінса вынлӧн слаблуныс. Июнь шӧрын турецкӧй полководец Измаил-бей 60 сюрс мортӧн заводитіс наступайтны Рущук вылӧ. Кутузов Рущукын кольӧ 6 батальон, а мукӧд войскакӧд 15 сюрс морт лыдӧн располагайтчӧ лунвыджык, восьса полеын, аслас собственнӧй определение серти, „не дзик выгоднӧй, но единственнӧй“ позиция вылын, кытчӧ рассчитывайтӧ нужда случайын получитны подкрепление Дунай шуйга берегсянь. Июнь 19 лунӧ турокъяс атакуйтісны Рущук, но найӧс вӧлі венӧма. Июнь 22 лунӧ югдігӧн турокъяс став вынъясӧн наступайтісны Кутузов позицияяс вылӧ. Турокъяс конницалысь первой атака вӧлі венӧма артиллерийскӧй биӧн. Сы бӧрын главнӧй турецкӧй вынъяс, нёль пӧв ыджыдджык вынӧн, заводитісны мӧд атака, Кутузовлысь веськыдвыв фланг кытшовтӧмӧн. Центр да шуйгавыв фланг вылӧ яростнӧй натиск кутӧмӧн, Кутузов веськыдвыв фланг поддержитӧм могысь ыстӧ мӧд линияысь егерьяслысь полк, драгунъяслысь полк да казакъяслысь полк.

Егеръяс, садъяс да огородъяс помын разӧдчӧмӧн, биӧн сувтӧдісны турокъясӧс, а сійӧ кадӧ драгунъяс да казакъяс кытшовтісны турокъясӧс да вӧчисны стремительнӧй удар флангӧ. Веськыдвыв фланг вылын казакъяслӧн да драгунъяслӧн атакакӧд ӧттшӧтш Кутузов, бой поле бӧрся следитӧмӧн, шыбытӧ ассыс шуйга фланга став конницасӧ контратакаӧ. Шуйгавыв флангса конницалӧн лихӧй атака да веськыд вылын турокъяслӧн неуспех решайтӧны бойлысь участь, турокъяс пышйӧны. Найӧс преследуйтӧ конница. Победа одержитӧмӧн, Кутузов июнь 27 лунӧ орӧдӧ Рущук да муно Дунай веськыд берег вылӧ.

Ставныс полнӧй недоумениеын. Турокъяс, кыдз и виччысис Кутузов, полагайтӧны, мый кӧть найӧ и пышйисны бой поле вылысь, но и рочъяс нуисны ыджыд вошткмъяс, кодъяс вынудитісны Кутузовӧс виччысьны водзӧ бойысь. Татысь решение—мунны рочъяс бӧрся да помӧдз найӧс разгромитны. Тайӧ сӧмын и колӧ вӧлі Кутузовлы. Ассыс „слаблун“ водзӧ демонстрируйтӧмӧн, сійӧ сетӧ позянлун турокъяслы вуджны Дунай вомӧн, строитӧ укрепление яс, а кор 40 сюрса турецкӧй армия сосредоточитчис шуйга берег вылын, подтягивайтӧ ассыс став резервъяссӧ, вуджӧдӧ веськыдвыв берег вылӧ 5 сюрс пехота, 2 полк конница, 38 орудие. Тайӧ отрядыс рассеивайтӧ турокъясӧс Рущук дінын да строитӧ берег вылын батареяяс, мыйӧн орӧдӧ турецкӧй армиялысь бӧрыньтчан туй. Ноябрь 25 лунӧ турокъяс капитулируйтӧны. Кутузов добитчис турокъяссянь зэв выгоднӧй мир да бырӧдіс Наполеонлы 1812 воын найӧ отсӧглысь опасность.

Тайӧ войнаын Кутузов петкӧдліс первокласснӧй образецъяс стратегиялысь да тактикалысь, обстановка став сійӧ сложностьын бура гӧгӧрвоӧм да ловъя вын да крепостьяс соотношениелысь дзирдалана оценка.

Суворовлысь Кутузов воспримитіс глазомер, мӧдногӧн кӧ обстановка сылӧн став объёмын оценитӧм, а не сӧмын торъя сражениелы. Кутузов вӧлі сӧгласен Петр I-кӧд, коді шуліс, мый бой колӧ сетны сӧмын сэкы, кор обеспечитӧма абсолютнӧ ставсӧ победа вылӧ да кор сылы благоприятствуйтӧ обстановка. „Ӧд бой,—шуліс Петр,—вывті опаснӧй делӧ“. Но, бой вылӧ решитчӧмӧн, Кутузов действуйтіс по-Суворовски—натискӧн.

Наполеонкӧд войнаын 1812 воын Кутузов примитіс армияӧн командуйтӧм, кор роч армия Барклай-де-Толли план серти вешйис Царево-Займище дінӧ, Гжатск дінын, кӧні вӧлі бӧрйӧма позиция, решительнӧй сражение сетны предполагайтӧмӧн. Царь Александр I вынужден вӧлі назначитны главнокомандующӧйӧн сыӧн радейттӧм Кутузовӧс общественнӧй мнение, армия да народ личкӧм улын, кодъяс оз гӧгӧрвоны Барклайлысь воддза главнокомандующӧйлысь стратегия.

Кутузов тӧдіс, мый став Россия виччысис сысянь наступательнӧй действиеяс, но обстановка гӧгӧрвоӧмӧн да сӧмын рӧдина благо йылысь думайтӧмӧн, сійӧ приказывайтӧ отступайтны водзӧ, отступайтны сэкы, кор армияын сложитчис нин поговорка: „Локтӧ Кутузов фрацузъясӧс нӧйтны“.

Но Москва дінын, Можайскксянь 12 километр сайын, Кутузов решитіс сетны Наполеонлы генеральнӧй сражение. Сентябрь 7 лунӧ водз асывнас заводитчис сійӧ знаменитӧй бойыс Бородинскӧй му вылын. Наполеон пыртіс бойӧ 130 сюрс мортӧс да 587 орудие, а Кутузов—120 сюрс мортӧс да 640 орудие. 15 час чӧж муніс тайӧ виркисьтана сражениеыс. Роч армия героическӧя водзсасис наполеоновскӧй легионъяслы паныд, сійӧ сражайтчис изумительнӧй храбростьӧн да заставитіс Наполеонӧс первойӧн петкӧдны ассыс войска бой поле вылысь. Бӧрынас Наполеон аслас воспоминаниеясын тадзи донъяліс Бородинскӧй бойлысь итогъяс:

„Став менам сражениеясысь медся страшнӧйӧн вӧлі сійӧ, кодӧс ме сеті Москва дінын. Французъяс сыын петкӧдлісны асьнысӧ достойнӧйӧн одержитны победа, а рочъяс окажитчисны достойнӧйӧн лоны непобедимӧйӧн“.

Уна буржуазнӧй историкъяс, Наполеон водзын преклоняйтчӧмӧн, утверждайтӧны, мый сійӧс победитісны кӧдзыдъяс да мукӧд случайностьяс. Историкъяс вунӧдӧны, мый кӧдзыд омӧля снабдитӧм да омӧля пасьтасьӧм роч армиялы вӧлі ыджыдджык злоӧн, французъяслы дорысь.

Эз случайностьяс и эз кӧдзыдъяс жугӧдны Наполеонӧс, а победитіс сійӧс роч народ, кодӧн веськӧдліс полководец Михаил Илларионович Кутузовлӧн гений. Роч народлӧн тайӧ замечательнӧй пилысь славнӧй боевӧй деятельность изучайтӧмӧн, советскӧй томйӧз гордитчӧ Кутузовӧн, гордитчӧ аслас героическӧй народӧн, коді радейтӧ ассыс рӧдина да кужӧ сійӧс дорйыны.

И. ЛЕБЕДЕВ,
Доцент полковник.

Ленинградскӧй Ленин ордена „Ленфильм“ киностудиялӧн кинофильм „Аринка“. Фильмысь кадр. Аринка предотвращайтӧ диверсия. Аринка рольын—артистка Л. Емельянцева.
ТАСС-лӧн фотоклише.

АТТЬӦ КОМСОМОЛЕЦЪЯСЛЫ

Менам пи Василий уджаліс трактор вылын.

Честнӧя, добросовестнӧя уджаліс сійӧ.

И со лои несчастье.

Июнь 15 луннӧ Васялӧн кокыс шеді гусеница улӧ. Кӧкъямыс час нӧшта оліс сійӧ доймӧм бӧрын.

Вӧлі ёна жаль. Но вӧчны немтор вӧлі оз позь. Бать шогнад несчастьесӧ оз вӧлі позь ичӧтмӧдны.

Июнь 16 луннӧ ми мӧдӧдім сійӧс дзебны кладьбище вылӧ. Уна дас морт локтісны прощайтчыны асланыс ёрткӧд. Васяӧс кольӧдны локтісны сиктса комсомолецъяс. На бӧрся локтісны и уна колхозникъяс да колхозницаяс.

Гажаа колльӧдісны ассьныс ёртсӧ колхозникъяс. Ваисны траурнӧй кайма гӧрд флагъяс. Кладьбище вылын комсомолецъяс котыртісны митинг. Сэсся босьтісны шапкаяснысӧ да медбӧръяысь сьылісны похороннӧй марш.

Комсомолецъяслӧн, томйӧзлӧн ме дінӧ пӧсь сочувствие пыдіа вӧрзьӧдіс менӧ. Ыджыд аттьӧ ме висьтала налы.

Е. В. ПОПОВ,
Громов нима колхозса колхозник.

Кулӧмдін район.

СЛӦБӦДАСА ПИОНЕРСКӦЙ ЛАГЕРЫН

Слӧбӧдаса пионерскӧй лагерын первой сменаын шойччис 44 морт—Сыктывкарса школаясса пионеръяс да велӧдчысьяс. Лагерын кад челядь коллялісны культурнӧя да гажаа—занимайтчисны физкультураӧн, сдавайтісны обороннӧй значокъяс вылӧ нормаяс, чукӧртісны гербарий, лэдзісны стеннӧй газет, купайтчисны, ворсісны. Июль 12 луннӧ лагерь оліс медбӧръя лун. 9 час рытын вӧрын шор дорын батьмамъяс да гӧстьяс присутствуйтігӧн вӧлі лагерь пӧдлалӧмлы сиӧм костёр. Лагерса начальник Надя Рудакова лагерь уджлысь итогъяс подводитӧмӧн, пасйис, мый став челядь пионерскӧй лагерысь мунӧны физически ёнмӧмӧн, здоровӧйӧн, бодрӧйӧн, выль велӧдчан во кежлӧ гӧтӧвӧйӧн.

Питание лагерын вӧлі бур, занятиеяс да шойччӧм правильнӧя котыртӧмӧн, став челядь бура шойччисны да содісны весын 2-сянь 4 килограммӧдз. Унаӧн лагерысь мунӧны обороннӧй значокъясӧн. 13 морт сдайтіс нормаяс ЮПВХО значок вылӧ, 5 морт— ГТО вылӧ да 16 морт сдайтісны БГТО значок вылӧ гожся норма.

Сы бӧрын вӧлі челядьлӧн художественнӧй выступлениеяс, кодъясӧс найӧ гӧтӧвитісны лагерын олігӧн. Костёр вылын выступитіс казьтылӧмъясӧн Халхингол районын японецъяскӧд бойын участник Крупнов ёрт. Челядь ыджыд вниманиеӧн да интересӧн кывзісны Краснӧй Армиялӧн японскӧй военщинакӧд героическӧя тышкасьӧм йылысь висьт.

Сёр войын пионеръяс кусӧдісны костёр, да зэв довольнӧйӧн мунісны карӧ.

Июль 16 лунсянь Слӧбӧдаса школа бара тыріс челядьӧн. Воис мӧд смена.

А. ЛЮБУШИН.

Пионерскӧй отсӧг

Луныс вӧлі гажа. Пӧжис июльскӧй шонді. Луз крут берег пӧлӧн челядь сералігтыр да ворсігтыр лэччисны купайтчыны.

Шуйгавылын—колхознӧй муяс. Некымын колхозница весалӧны шабді.

Со и купайтчанин.

Недыр мысти кыліс горнлӧн шы.

Челядь стройӧн бергӧдчисны лагерлань. Кор найӧ воисны колхознӧй муяс весьтӧ, кадыс вӧлі водз на. Коля сувтіс друг да шуис:

— Вайӧй отсыштамӧй колхозникъясыслы!

Удж пузис. Уна ёг турун челядь нетшкисны колхознӧй му вылысь.

Тадз Ношуль пионерскӧй лагерьса пионеръяс отсалісны „КИМ“ колхозлы.

ИВАН МОЖЕГОВ.

ЛЕГКӦЙ ПРОМЫШЛЕННОСТЬСА РАБОТНИКЪЯСӦС НАГРАДИТӦМ

1939 во вылӧ план содтӧдӧн тыртӧмысь, правительволысь специальнӧй заказъяс выполнитан делӧын петкӧдлӧм инициативаысь да успешнӧй уджысь СССР Верховнӧй Сӧветса Президиумса Указӧн наградитӧма СССР-са орденъясӧн да медальясӧн легкӧй промышленностьысь 848 работникӧс.

Ленин орденӧн наградитӧма 34 мортӧс. На пӧвсын А. А. Куленов—Могилев карса Володарскӧй нима швейнӧй фабрикаын стахановскӧй метода удж кузя инструктор, С. Абдул Даабаров—Ташкент карса Сталин нима кожзаводысь мездрильщик, Б. А. Андреев—Ленинград карса Коминтерн нима кожзаводысь мездрильщик, А. О. Асланов—обувнӧй промышленностьса рабочӧйяс Союз ЦК-ысь председатель да мукӧдъяс.

Трудовӧй Краснӧй Знамя орденӧн наградитӧма 114 мортӧс. „Знак почета“ орденӧн наградитӧма 197 мортӧс, „За трудовую доблесть“ медальӧн—234 мортӧс. „За трудовое отличие“ медальӧн—260 мортӧс.

(ТАСС).

ЭСТОНИЯСА ТРУДОВӦЙ НАРОД ПОЛУЧИТАС ОБРАЗОВАНИЕ ВЫЛӦ ПРАВО

ТАЛЛИН, 20. (ТАСС). ТАСС-лӧн корреспонденткӧд беседаын депутат Х. Лумет висьталіс сы йылысь, кыдзи Эстонияса вӧвлӧм правительяс измывайтчылісны нар вылын, сійӧс пемыдлунын да невежествоын видзӧмӧн.

„Мияӊ, Эстонияын, 60 прочент челядь вӧлі оз помавны начальнӧй школаяс. Бать-мамъяс асьныс оз ыстыны челядьӧс велӧдчыны сы вӧсна, мый колӧны уджалысьяс овмӧсын. Отсӧг жӧ некутшӧмӧс эз сетлыны. Отчыд крестьянка Нылвак шыӧдчис волостнӧй управлениеӧ корӧмӧн сетны отсӧг велӧдчысь пилы сапӧг лӧсьӧдӧмын. Мый жӧ вӧчис волостнӧй управление? Сійӧ лэдзис средство ӧти сапӧг ньӧбӧм вылӧ. А со аслас вернӧй понлы—секретарлы — волостнӧй старшина Хейнвеер сетіс „вознаграждение“ пыдди 150 крон.

Ягала сиктын вит класса начальнӧй школа разместитӧма 5 керкаын. Уезднӧй правление лэдзӧ сьӧм волостнӧй управление краситӧм да перестроитӧм вылӧ, а школа стрӧитӧм вылӧ сьӧм эз сет. Буржуазия тӧждысьліс сы вӧсна, медым велӧдчисны сылӧн челядь. Налы котыртісны колледжъяс да лицейяс.

Выль государственнӧй дума помалас тайӧ проклятӧй наследиенас. Трудовӧй народ получитас образование вылӧ право“.

Гибралтарын Англиялӧн военнӧй мероприятиеяс

БЕРЛИН, 20. (ТАСС). Германскӧй информационнӧй бюро Мадридысь передайтӧ юӧртӧм сы йылысь, мый Гибралтарын кодйӧны 4 метр джуджтаӧн да пасьтаӧн канал, коді ордас Гибралтарлысь перешеек. Гибралтарын установитӧма став калебра орудиеяс да спешнӧя нуӧдсьӧны быд сикас военнӧй мероприятиеяс.

Гибралтарын английскӧй войскаӧс чеччӧдӧм

НЬЮ-ЙОРК, 20. (ТАСС). Ассошиэйтед пресс агентство передайтӧ Испанскӧй телеграфнӧй агентстволысь Ахисирасысь юӧртӧм, кӧні висьтавсьӧ, мый куим английскӧй пароход воисны Гибралтарӧ. Чеччӧдӧма 1.600 английскӧй салдатӧс. 1.700 салдат колисны пароходъяс вылын.

КИТАЙЫН ВОЕННӦЙ ДЕЙСТВИЕЯС

ЦЕНТРАЛЬНӦЙ КИТАЙЫН

Хубэй провинцияын фронт вылын китайскӧй войска вӧтлісны японецъясӧс Ханькоу—Ичан шоссейнӧй туй вылын пунктъясысь.

Мунӧ китайскӧй партизанъяслӧн оживленнӧй деятельность Цзянсу провинцияын. Кыдзи юӧртӧ „Шеньчжоужибао“ газета, бӧръя 10 лун чӧжӧн бойяс мунісны китайскӧй партизанъяс да японскӧй войска костын Нанкин секторын. Газета даннӧйяс серти, японецъяс сы дырйи воштісны виӧмӧн 1.000 сайӧ мортӧс. Партизанъяс босьтісны уна оружие да боеприпасъяс.

Войвыв да Лунвыв Китайын фронтъяс вылын положение йылысь сведениеяс абуӧсь.

* * *

Японскӧй войскалӧн штаб юӧртӧм серти, июль 12 луннӧ японскӧй морскӧй авиация бомбардируйтіс Гуйян (Гуйчжоу провинциялӧн главнӧй кар) да сылысь окрестностьяс.

ЛАТВИЯЫН РЕАКЦИОННӦЙ СТУДЕНЧЕСКӦЙ КОРПОРАЦИЯЯС БЫРӦДОМ

РИГА, (ТАСС). Общественнӧй делӧяс кузя министр йӧзӧдіс Латвияын став реакционнӧй студенческӧй корпорацияяс да сылы подобнӧй организацияяс тупкӧм йылысь.

Хиркештейнс—Литовскӧй республикаса президентлысь обязанностьяс нуӧдысь

РИГА, 20. (ТАСС). Министръяслӧн кабинет примитіс государствоса президентлысь должность нуӧдӧм йылысь закон дінӧ изменение. Тайӧ законлӧн вежӧм первой статья висьталӧ: „1940 вося июль 14 да 15 луннӧ бӧрйӧм сейм чукӧртӧмсянь—1940 вося июль 21 лун 12 чассянь государствоса президентлысь должность нуӧдӧ премьер-министр“. Тайӧ закон серти государствоса председательлысь должность июль 21 лунсянь кутас нуӧдны премьер-министр Хиркенштейнс.

Правительстволӧн решение встретитіс латвийскӧй народ пӧвсын пӧсь отклик. Хиркенштейнс ним вылӧ воалӧны уна чолӧмалана телеграммаяс.

ВӦР ПУРЪЯЛӦМ ДА БУКСИРУЙТӦМ ЙЫЛЫСЬ СВОДКА

1940 вося июль 20 лун

Сплавконтораяс да запаньяс	Сутки кежлӧ план (сюрс кубометръясӧн)	Выполнитӧма прочентъясын
ПУРЪЯСЬӦМ:		
Емдінса сплавконтора		
Черной яр	5,2	69,3
Аквад	3,8	103,8
Зӧвсьӧрт	3,8	15,3
Зӧвсьӧрт полой	2,3	17,4
Ликанді	1,4	29,5
СТАВЫС .	16,5	54,2
Сыктывса сплавконтора		
Максаковка	2,5	88,6
Маджа, Пожӧг	1,1	63,6
СТАВЫС .	3,6	81,0
Локчимтрест		
Устьлокчимскӧй	8,8	44,3
Слӧбӧда	11,7	37,6
СТАВЫС .	20,5	40,4
Буксируяс мӧдӧдӧм		
Емдінса сплавконтора	6,0	168,8
Сыктывса сплавконтора	—	—
Локчимтрест	10,0	—
СТАВЫС .	16,0	63,3

* * *

Июль 21 луннӧ Емдін сплавконтораса запаньяс пуръясян план тыртісны 43 прочент вылӧ, сы пиысь: Аквад—85 прочент, Черной яр—44,7, Зӧвсьӧрт пӧлой—36 да Зӧвсьӧртса запань—18,9 прочент вылӧ.

Локчимтрест пуръясян план тыртіс 34,1 прочент вылӧ, сы пиысь Устьлокчимскӧй запань 50 прочент вылӧ да Слӧбӧдаса—22,2 прочент вылӧ.

Июль 21 луннӧ Емдінса сплавконтора мӧдӧдіс 3 буксир либӧ 11.461 кубометр, Локчимтрест—1 буксир (3.608 кубометр). Коймӧд декада вылӧ насянь план абу.

Отв. редактор
И. Г. УЛЬЯНОВ.

Адрес редакции: г. Сыктывкар, Дом печати, 1-й этаж, комната № 17, редакция газеты «Коми комсомолец». Телефон: 5—01.

Уполн. Главлита № 2503.

Типография НКМП Коми АССР г. Сыктывкар.